

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

J s.č. 113 a 123 mm. V roce 2006 pokračovala druhá etapa sondážního výzkumu na této lokalitě. Bylo zde položeno celkem dalších devět sond (E-L), které navázaly na výzkum v předchozím roce (sondy A-D). Průzkumem bylo bezpečně prokázáno, že hradisko bylo na Klášťově vybudováno v období KLPP, na konci doby bronzové a počátku halštatu (HB?-HC?). Ve většině sond se podařilo zachytit zbytky kulturní vrstvy z tohoto období, která byla od mladšího horizontu středohradištního stáří oddělena stykovou plochou (0100 v sondách E-G, 1101 v sondě I a I/1). V tomto časovém horizontu byl také zbudován val hradiska, který se nejlépe uchoval z východní a severní strany. Tady byl také proveden řez valem (sonda K). Zde byla odkryta hradba z volně kladených kamenů značné velikosti o šířce téměř 3 m, která byla evidentně zničena požárem. V místech čelní stěny hradby se podařilo doložit zbytky dřevěné konstrukce, snad palisády na koruně hradby (?). Val byl po požáru částečně obnoven, ale i tuto druhou fázi lze datovat do pravěkého období. Nálezy z tohoto časového horizontu představuje vesměs keramika, zastoupeny jsou převážně fragmenty osudí s tuhováním leštěným povrchem, případně zdobeným kanelací, vyskytují se i plastické výčnělky.

Jiří Kohoutek

Resumé

Vysoké Pole (Bez. Zlín). Klášťov. Lausitzer Urnenfelderkultur, Hallstat ?. Burgwall. Feststellungsgrabung.

ZLÍN (k. ú. Malenovice u Zlína, okr. Zlín)

Tr. 3. května. Mladší doba bronzová. Sídliště. Záchraný výzkum. Uložení: Muzeum JVM Zlín.

V srpnu 2006 byl v prostoru křižovatky třídy 3. května a Masarykovy ul. v Malenovicích prozkoumán objekt z mladší doby bronzové, narušený v souvislosti s pokračujícími úpravami při rekonstrukci silnice I/49. Lokalita leží na ploché terénní vlně zvedající se přímo z levobřežní údolní nivy řeky Dřevnice (nadm. výška ca 204 m), na levém břehu dolního toku potoka Baláš.

Zahloubený objekt kotlovitého tvaru, vyplněný z větší části mazanicovou destrukcí a přepálenými kusy hrubších nádob, obsahoval rovněž džbáneček s leštěným oranžově zbarveným povrchem a část svisle prstované hrncovité nádoby s výčnělkem při okraji. Nálezy, které datují objekt do Reineckova stupně BD, odpovídají spíše náplni středodunajského okruhu kultury popelnicových polí (k. velatická?).

Tato příhodná poloha v blízkosti ústí potoka Baláš do Dřevnice byla v pravěku intenzivně osídlena zejména v období neolitu. Záchraný archeologický výzkum ÚAPP Brno (pracoviště Zlín) zde v roce 2005 zachytil pod kulturní vrstvou o mocnosti až 1 m stopy sídliště LnK a hliník MMK. Ze starších nálezů z této polohy je v Muzeu jv. Moravy uloženo drobné zdobené osudíčko patřící lužické fázi KLPP, které by snad mohlo pocházet z hrobového celku.

Jana Langotová

Resumé

Zlín (Kataster Malenovice u Zlína, Bez. Zlín). 3. května Strasse. Jüngere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

ZNOJMO (okr. Znojmo)

Horní náměstí. Kultura únětická. Sídliště, pohřeb v jámě. Záchraný výzkum.

V rámci rekonstrukce kanalizace města Znojma (ISPA) byly na řadě míst v historickém jádru zachyceny doklady osídlení kultury únětické, které nám významně dokreslují naše současné poznatky o sídelní aglomeraci, vzniklé v tomto období na ostrožně znojmského hradu a horní polovině dnešního historického jádra.

Obr. 12. Znojmo-Horní náměstí. Detail džbánu na dně zásobní jámy.

Znojmo-Horní náměstí. Detail des Krügleins auf dem Boden der Vorratsgrube.

Na trase kanalizace AG-1-3 bylo zjištěno cca 10 zahloubených objektů (zásobních jam) únětické kultury. Tato koncentrace se nacházejí v západní části trojúhelníkovitého zúžení náměstí, směrem na Václavské náměstí a ul. Přemyslovců. Jedna z jam obsahovala zbytky dětského skeletu, mimo objekty pak byla nalezena lebka dalšího, tentokrát dospělého jedince, v další se pak nacházela celá amforovitá nádoba in situ. Nálezy se nacházejí na ZM ČR (list 34-11-21) v místě bodu 366 mm od západní sekční čáry a 47 mm od jižní sekční čáry, v nadmořské výšce 294 m. Na trase stoky AG-1, směrem do ul. Vlkova v severní části náměstí, byla prozkoumaná kulturní vrstva o mocnosti až 40 cm a další zásobní jáma klasické fáze únětické kultury s koncentrací nálezů na dně. Tu tvořil celý džbánek, fragment většího vejčitého hrnce a větší část zrnatěrky (obr. 12). Nálezy se nacházejí na ZM ČR (list 34-11-21) v místě bodu 367 mm od západní sekční čáry a 51 mm od jižní sekční čáry, v nadmořské výšce 298 m. Na trase stoky AG/8a na východní straně náměstí se opět nacházela kulturní vrstva pravděpodobně z doby bronzové. Tyto nálezy se pak na ZM ČR (list 34-11-21) vyskytují v rozmezí bodů 374 mm od západní sekční čáry, 49 mm od jižní sekční čáry a 370 mm od západní sekční čáry, 54 mm od jižní sekční čáry. Nadmořská výška kolísá v rozmezí 293–297 m.

Václavské náměstí. Kultura únětická. Sídliště. Záchraný výzkum.

Na trase stoky AD-6 byly zjištěny 3 zásobní jámy kultury únětické. Nacházely se rozmístěné od středu náměstí až po

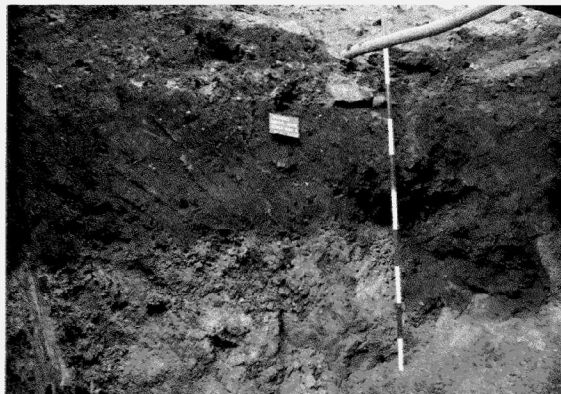
ústí ulice Veselé a na ZM ČR (list 34-11-21) jsou vymezeny body 360 mm od západní sekční čáry, 44 mm od jižní sekční čáry a 357 mm od západní sekční čáry, 47 mm od jižní sekční čáry. Nadmořská výška činí 296 m.

**Ul. Mikulášská. Kultura únětická, velatická. Sídliště. Záchran-
ný výzkum.**

Od poloviny ulice směrem k Mikulášskému náměstí byla na trase svěrače AD doložena existence pravěká kulturní vrstvy, náležející pravděpodobně únětické, případně velatické kultuře. Na ZM ČR (list 34-11-21) se nález nachází v rozmezí bodů 365 mm od západní sekční čáry, 27 mm od jižní sekční čáry a 370 mm od západní sekční čáry, 27 mm od jižní sekční čáry. Nadmořská výška kolísá v rozmezí 283 m.

**Mikulášské náměstí. Kultura únětická. Sídliště. Záchran-
ný výzkum.**

Na pokračování trasy sběrače AD bylo v prostoru Mikulášského náměstí realizováno jeho propojení neporušeným terénem směrem ke kostelu sv. Mikuláše (obr. 13). V místě rýhy byla realizována v prostoru mimo novodobé zásahy sonda 1, která protнула mohutnou stratigrafickou sekvenci z období pravěku. Pod středověkými nálezy se nacházely 3

Obr. 14. Znojmo-Mikulášské náměstí. Celkový pohled na stratigrafickou sekvenci středověkých a pravěkých vrstev se zásobní jámou únětické kultury s koncentrací keramiky.

Znojmo-Mikulášské náměstí. Gesamtanblick auf der Sequenz der mittelalterlichen und vorgeschichtlichen Schichten mit aunjetitzer Vorratsgrube.

mohutné pravěké vrstvy o síle více než 1 m. Horní dvě jsou datovány do mladší doby bronzové (kultura velatická), spodní pak do starší doby bronzové (k. únětická). Jí náleží i prozkoumaná zásobní jáma. Na jejím dně se nacházela velká koncentrace keramiky (cca 10 rekonstruovaných tvarů), kterou tvořily klasické únětické koflíky, amforovitě nádoby, hrnce a fragmenty mís (obr. 14). Jedná se o doposud nejpočetnější soubor nálezů z uzavřené náleзовé situace mimo hradní ostrožnu. Na ZM ČR (list 34-11-21) se nález nachází v rozmezí bodů 358 mm od západní sekční čáry a 27 mm od jižní sekční čáry, nadmořská výška činí 283 m.

Zdeněk Čížmář

Resumé

Horní náměstí. Aunjetitzer Kultur. Siedlung, Siedlungsbe-
stattungen. Rettungsgrabung.

Václavské náměstí. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungs-
grabung.

Mikulášská Str. Aunjetitzer, Velatice Kultur. Siedlung. Ret-
tungsgrabung.

Mikulášské náměstí. Aunjetitzer, Velatice Kultur. Siedlung.
Rettungsgrabung.

ŽAROŠICE (okr. Hodonín)

„Újezdky pod Žarošicemi“. Velatická fáze KSP. Sídliště.
Záchranný výzkum.

Výstavbou rodinných domů v poloze Újezdky pod Žarošicemi těsně u jižního okraje obce se podařilo v další dílčí poloze v červenci 2006 zachytit pozůstatky lidských aktivit mladší doby bronzové, které jsou na ZM ČR 1 : 10 000 (list 24-

Obr. 13. Znojmo-Mikulášské náměstí. Celkový pohled na průběh výkopu kanalizace v místě sondy 1. Znojmo-Mikulášské náměstí. Gesamtanblick auf der Grabung der Kanalisation in der Stelle der Sonde 1.